

เรื่อง ข้อเสนอแนะของผลการตรวจประเมินน้ำหมักชีวภาพ เรียน ....

ผลการตรวจประเมินน้ำหมักชีวภาพที่มีส่วนประกอบจากมะละกอ กล้วย และฟักทองของท่านไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน เนื่องจากมีค่าวิเคราะห์ไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 1 รายการ คือ **ปริมาณสารสกัดอินทรีย์ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน**

ข้อเสนอแนะในการผลิตน้ำหมักชีวภาพ

น้ำหมักชีวภาพโดยทั่วไป จะมี 2 สูตร ได้แก่ สูตรที่หมักจากวัสดุจำพวกผักและผลไม้ และสูตรที่หมักจากวัสดุจากสัตว์ เช่น เศษปลา หรือหอยเชอรี่

วัสดุจำพวกผักและผลไม้ เมื่อนำมาหมักเป็นน้ำหมักชีวภาพจะได้ฮอร์โมนพืชที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืช ได้แก่ ออกซิน จิบเบอเรลลิน และไซโตไคนิน โดยปริมาณฮอร์โมนพืชที่พบจะขึ้นอยู่กับชนิดของผักและผลไม้

วัสดุจำพวกเศษปลาหรือหอยเชอรี่ เมื่อนำมาหมักเป็นน้ำหมักชีวภาพจะได้กรดอินทรีย์หลายชนิด ได้แก่ กรดฮิวมิก กรดอะมิโน กรดอะซิติก และกรดแลคติก เป็นต้น โดยปริมาณกรดอินทรีย์ที่พบจะขึ้นอยู่กับชนิดของวัสดุหมักจากสัตว์ ซึ่งเป็นแหล่งที่สำคัญของโปรตีน ได้แก่ เศษปลา หอยเชอรี่ น้านมดิบ ไข่ เศษกุ้ง หรือกระดองปู เป็นต้น

ตัวอย่างน้ำหมักชีวภาพของท่านที่ส่งมาตรวจไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของกรมพัฒนาที่ดิน เนื่องจากตรวจพบปริมาณสารสกัดอินทรีย์ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (0.30 เปอร์เซ็นต์) เนื่องจากน้ำหมักชีวภาพที่ท่านส่งมาตรวจมีวัสดุหมักจากผลไม้เป็นวัสดุหมักเป็นหลัก ดังนั้นควรเพิ่มปริมาณและสัดส่วนของวัสดุหมักจากสัตว์ ได้แก่ หอยเชอรี่หรือเศษปลา เพราะวัสดุจากสัตว์ดังกล่าวเมื่อนำมาหมักแล้วจะได้ปริมาณกรดอินทรีย์ (กรดฮิวมิก) เพิ่มขึ้นด้วย (ดังเอกสารแนบ) และควรเพิ่มระยะเวลาในการหมักให้นานขึ้น เนื่องจากวัสดุจากหอยเชอรี่จะย่อยสลายยากกว่าวัสดุจากพืช เพราะมีองค์ประกอบของโปรตีนและส่วนของเปลือกหอย ดังนั้นการผลิตน้ำหมักชีวภาพให้มีคุณภาพควรคำนึงและให้ความสำคัญในการเลือกใช้วัสดุหมักที่มีคุณภาพ ได้แก่ เศษปลา หอยเชอรี่ น้ำมะพร้าว ไข่ ผักและผลไม้ที่สดและอบน้ำ เช่น ผักกาดขาว ฟักเขียว มะเขือเทศ สับปะรด แตงโม ลำไย มะละกอ เป็นต้น เพื่อให้ได้ปริมาณของสารสกัดอินทรีย์ ได้แก่ กรดฮิวมิก และปริมาณฮอร์โมนพืชเพิ่มสูงขึ้น

นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญในเรื่องการเก็บรักษาน้ำหมักชีวภาพที่หมักสมบูรณ์แล้ว โดยเก็บไว้ในที่ร่ม ไม่ให้โดนแสงแดด ทั้งนี้เพื่อป้องกันการสลายตัวและสูญเสียของปริมาณฮอร์โมนต่างๆ และปริมาณสารสกัดอินทรีย์